

Oxelösunds kommun
kommun@oxelösund.se

2023-11-06

1 (7)

Dnr-2022:8799

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser vid Oxelöskolan i Oxelösunds kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning på Oxelöskolan avseende kvaliteten inom det specialpedagogiska arbetet för att stödja lärare inom garantin för tidiga stödinsatser. Granskningen genomfördes under vårterminen 2023.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 6 juni 2023, dnr 2022:8799.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Oxelöskolan senast den 26 oktober 2023 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Oxelösunds kommun har inkommit med en sådan redovisning den 23 oktober 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten.

Skolinspektionen avslutar därmed granskningen.

Bakgrund

Förberedelser för samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde

- skapa samsyn om garantins innehåll och begrepp samt utveckla rutinerna för det gemensamma arbetet inom garantin på skolan.

Av huvudmannens redovisning framgår att arbetslagen har gått igenom Skolverkets stödmaterial om garantin på webben samt att man har samtalat kring garantins begrepp indikation, befara och samråd.

Verksamheten har utvecklats genom att medvetenheten i arbetslaget kring garantin har ökat, och det finns en samsyn kring vad som ska göras. Vidare diskuterar arbetslaget i högre omfattning vilka stödbehov som finns och hur arbetslaget ska kunna tillgoda dem.

Arbetslaget har även skapat en planering där det framgår vem som ska genomföra bedömningsstöd samt när samråd med specialpedagogisk kompetens ska ske. Dessutom sker samråd utanför dessa när lärare får en indikation på att en elev befaras att inte nå målen.

På sikt bedömer skolan att rutinerna kring bedömningar och samråd blir integrerade i verksamheten och fungerar som ett stöd till arbetslaget. Ett professionellt språk förväntas rikta fokus mot uppdraget inom garantin.

Ytterligare planerade åtgärder är fortsatt arbete utifrån den planering som upprättats och mer detaljerade uppföljningar från skolledningens sida. Ytterligare en speciallärare till F-3 kommer att ge fler möjligheter till riktat stöd till såväl elever som lärare.

Genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

Bedömningen var att rektorn behövde

- säkerställa att särskild bedömning vid indikation samt planering och uppföljning av stödinsatser sker i samråd med specialpedagogisk kompetens

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har schemalagt såväl samråd för att analysera bedömningsstöden som samråd med speciallärare och mentorer vid indikation. Vid samråden planerar man stödinsatser på kort sikt och vid utvärdering planerar man om insatserna kommer att bli varaktiga och övergå i särskilt stöd. Enligt huvudmannens redovisning har verksamheten utvecklats så att det nu är tydligt i organisationen hur arbetet ska gå till och att de på skolan sätter in stödinsatser efter elevernas behov.

- utveckla arbetet med de obligatoriska samråden inom garantin så att den samlade kompetensen tas tillvara och lärarna ges stöd att utveckla undervisningen.

Av huvudmannens redovisning framgår att de på skolan upprättat ett årshjul så det är tydligt när och med vilka samråd ska ske.

Verksamhetens kvalitet har enligt huvudmannens redovisning utvecklats genom att arbetslaget har större samsyn och kan prioritera vilket stöd som ska sättas in. Lärarna uttrycker numera att de behöver hjälp kring hur de ska undervisa för att hjälpa eleverna snarare än att uttrycka att eleven behöver individuellt externt stöd. Speciallärare har mandat att avgöra vilka elever som ska få stöd och vilket stöd som ska sättas in när det kan vara svårt att prioritera.

Förväntade resultat på sikt är att undervisningen ska utvecklas för att kunna möta fler elever utan särskilda insatser, och att de elever som har störst behov av riktat stöd ska få det genom att fler elever får sina behov tillgodosedda inom klassens undervisning på gruppnivå.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Roger Thuring.

I handläggningen av ärendet har även Sylvia Lindqvist, föredragande utredare, medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Garanti för tidiga stödinsatser \(skolinspektionen.se\)](https://www.skolinspektionen.se/om-skolinspektionen/om-utredningarna/garanti-for-tidiga-stodinsatser).

Bilaga 2: Författningsstöd

Förberedelser och genomförande av samråd inom garantin för tidiga stödinsatser

I skollagen finns bestämmelser om en garanti för tidiga stödinsatser i förskoleklassen och lågstadiet. Garantin består av flera led för att säkerställa att elever i behov av stödinsatser får rätt stöd i rätt tid. Enligt skollagen ska ansvarig förskollärare eller lärare i förskoleklassen, årskurs 1 och 3 i grundskolan under vissa förutsättningar genomföra en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling. Den särskilda bedömningen ska göras om det, utifrån obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik som gäller för aktuell skolform.¹

Om det efter en sådan särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie verksamheten eller göras en anmälan om eventuellt behov av särskilt stöd till rektorn enligt 7 §.²

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts. Resultatet av uppföljningen ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.³

Skollagen definierar tre situationer inom garantin för tidiga stödinsatser, där ansvarig förskollärare eller lärare som huvudregel ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens. Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid den särskilda bedömningen av en elevs eventuella behov av extra anpassningar och särskilt stöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik samt vid planering av sådana

¹ 3 kap. 4 § 1 st. skollagen (2010:800).

² 3 kap. 4 § 2 st. skollagen.

³ 3 kap. 4 b § skollagen.

extra anpassningar så att rätt stödinsatser utformas för eleven. Den ansvariga förskolläraren eller läraren ska också vid uppföljningen av det stöd som getts samråda med personal med specialpedagogisk kompetens.⁴

Av förarbetena framgår att syftet med garantin för tidiga stödinsatser inte bara är att de elever som är i behov av stödinsatser ska få sådana insatser tidigt. Avsikten är också att det ska säkerställas att dessa insatser är utformade utifrån elevens behov. Specialpedagogisk kompetens kan enligt förarbetena bidra till att stödinsatserna utformas på ett ändamålsenligt sätt och även bidra i utvärderingen av insatserna.⁵

Vidare anges i förarbetena att personal med specialpedagogisk kompetens ska vara ett stöd för ansvarig förskollärare eller lärare, bland annat vid bedömningen av behovet av stödinsatser hos de elever som befinner sig i gränslandet mellan dem som inte bedöms ha något sådant behov och elever där förutsättningarna för extra anpassningar eller anmälan till rektorn enligt 7 § redan är uppfyllda. På vilket sätt samrådet ska genomföras måste avgöras från fall till fall. Även i fråga om planering måste det sätt på vilket samrådet ska genomföras avgöras från fall till fall.⁶

I läroplanen anges att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov.⁷ Vidare anges att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd, och samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.⁸

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda

⁴ 3 kap. 4 a § skollagen.

⁵ Regeringens proposition 2017/18:195. *Läsa, skriva räkna – en garanti för tidiga stödinsatser*, s. 51 f.

⁶ Prop. 2017/18:195 s. 86.

⁷ Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22), 1. Skolans värdegrund och uppdrag, avsnitt En likvärdig utbildning.

⁸ Lgr 22, avsnitt 2.2 Kunskaper.

stöd samt hjälp de behöver. Rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.⁹

⁹ Lgr 22, avsnitt 2.8 Rektorns ansvar.